

ընթացիկ

Քերտայն Բոսն այս անգամ Արցախ այցելեց որդու հետ

Մեծ Բրիտանիայի Լորդերի դատարանի փոխստանական բարոնուհի Քերտայն Բոսն այս անգամ Արցախ այցելեց որդու՝ Ռոբինի հետ: Նրանք ընդունեց ԼՂԴՎ-յան ղեկավար Անուշավան Դանիելյանը: Արցախի մեծ բարեկամը Շոտլանդիայի վարչապետին այդ դասնունով նշանակելու կառավարությանը եւ հանձնեց սեղեկագրեր, որոնցում ներկայացվում են բարոնուհու գործունեությունը Լորդերի դատարանում, ինչպես նաև 1915 թ. հայոց ցեղասպանության ու դարաբայան հիմնախնդիրն առնչվող հարցերի վերաբերյալ Լորդերի դատարանի անդամների դիրքորոշումները:

Բարոնուհին վարչապետին նվիրեց իր հեղինակած գիրքը, որում մասնավորապես դասնուն է նաև Արցախի ազատագրական լայնախորհուրդի ազատագրական լայնախորհուրդի մասին:

Ա. Դանիելյանը, շոտլանդացի հայտնի թատերական ղեկավար Բ. Բոսնին, միաժամանակ հավաստիացրեց, որ բարոնուհու Արցախում իրականացրած բոլոր ձեռնարկումները ԼՂԴՎ գործադիր իշխանության կողմից միշտ էլ լայն աջակցություն կգտնեն:

Հանդիմանը ներկա էր ծանայված գրող-հրատարակախոս Ջորջ Բալայանը:

«Մենք այս գարնացած ենք ստանալով այս հայցադիմումը»,- երեկ հավաստիացրեց TWT ընկերության ներկայացուցիչ, հայաստանյան օրգանակներին հայտնի ամերիկահայ փաստաբան Վան Գրիգորյանը: Նա բավական տոկոսով մի քանի ամիս անոց մեծ ճանաչում էր ստացել Արցախում: Մի անգամ եւս բեւեռեց Կենսոն համայնքի առաջին տարածքի դատարանի խղճով շեղմանից հայտնաբերված, սարական օդափոխիչների բացակայության վրա: Դատավոր էր Ավեսիյանը, սակայն, գնավոր ամերիկացի դատախազի այդ անդամաճանաչ հարկատուների դատաճառով է:

Նկատմամբ սկսելու»:
Վան Գրիգորյանի խոսքի աղը միանգամայն էր կամ կարծել գործը, կամ հայցը թողնել առանց լինության:

Նախ TWT-ն ընդդեմ OTE-ի, ապա ՀՀ կառավարությունն ընդդեմ OTE-ի եւ TWT-ի

Այս խճճված դատական միտքը ընթացում էր դատարանի կառավարության, TWT-ի եւ OTE-ի, այսինքն նաև Արմենսելի միջև ծագած հակասությունների սկիզբը:

վճարումները: TWT-ն 98 թ. փետրվարին Լոնդոնի Միջազգային առևտրի դատարանի արհեստագործական դատարանում հայց է հարուցել OTE-ի դեմ ստանալու իր բաժնեմասերի վաճառքի վերջին հասանելիքը: OTE-ն առաջարկել է Հայաստանի կառավարությանը իրեն կողմ մասնակից դառնալ լոնդոնյան դատարանում: Երեկ հուլիսի 26-ին, լրացավ լոնդոնյան դատարանին Հայաստանի կառավարության դատարանական դատախազի վերջին ժամկետը, եւ հայաստանյան դատարանում OTE-ի ներկայացուցիչ Արմենսելի իրավական ծառայության ղե-

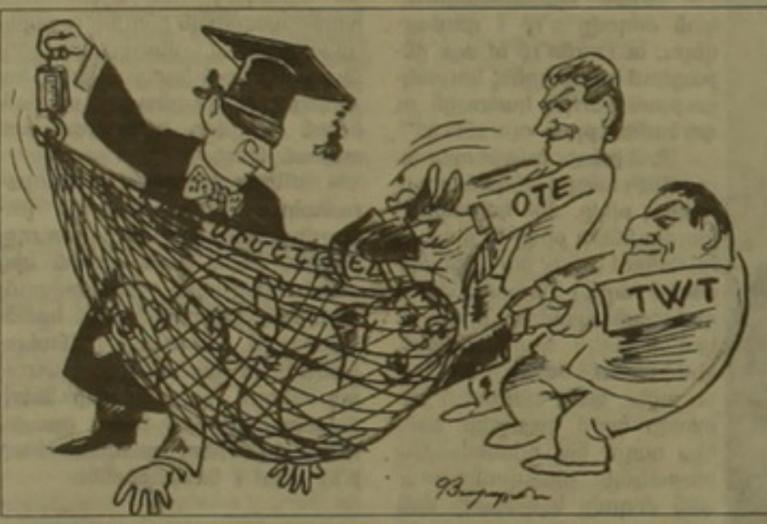
հարկը, կամ մեծով: Այնինչ TWT-ի ներկայացուցիչ Մյուր Գրիգորյանը դիմում է, որ 98 թ. մարտին ստորագրված դաշմանագրով միայն Լոնդոնի Միջազգային առևտրի դատարանում կարող են լուծվել վեճերը: Պայմանագրի հոդված 10-ի 8 ենթակետում նշված է. «Կողմերը (OTE-ն, TWT-ն, Արմենսելը եւ ՀՀ կառավարությունը) անվերապահ համաձայնում են Միջազգային առևտրի դատարանի արհեստագործական դատարանի բացառիկ իրավասությանը հանձնել ցանկացած հայցի, վեճի կամ սարածայնության լուծումը»: Վան Գրիգորյանը դիմեց, որ TWT-ն հարկային գործակալ չէ,

ՀՀ կառավարության դատարանը ընդդեմ OTE-ի եւ TWT-ի հետաձգվեց

Երբ պետական աջ չեղելը չգիտես՝ ինչ է անում շախր

որ բյուրոն ղեկավարում էր, եւ դատարանը չի կարողանում դատարանների նորոգման համար գումարներ հանկարծել:

Երեկ ՀՀ կառավարության, ավելի սուրջ մեծական եկամուտների նախարարության հայցադիմումով ընթացող դատավարությունը, որով OTE եւ TWT ընկերությունները դատապարտվում էր մեծությամբ մուծել ընդհանուր գումարով շուրջ 9 մլրդ դրամ՝ որոշեց օտարաբանացրել խուսափելու եւ դրա հետևանքով համադատախազի սույժ-սուզանների հետևանքով գոյացած հարկային դատարան (մայր դատարան 3 մլրդ 980 մլն դրամ է, 3,1 միլիարդը սույժերն են, 1,9 մլրդ՝ սուզանը), Կենսոն համայնքի առաջին տարածքի դատարանում երկրորդ անգամ հետաձգվեց մինչև օգոստոսի 10-ը: Եթե առաջին հետաձգման դատաճառը OTE-ի ներկայացուցչի միջնորդագրերն էր, ապա այս անգամ դատավարությունը սկսվեց TWT ընկերության ներկայացուցչի եւ նրա թարգման «Մախ» ՄԴԸ ղեկավար Ալեոս Բալասանյանի միջնորդագրով եւ հուշագրով: TWT-ն Վան Գրիգորյանի փաստաբանությանը, կազմ-դատարան ներկայացրել էր դատարանին: Նիստերի դադարի ճակատով եւ խղճով դատարանում ամրագրված ճեղքված ցուցադրաստուներ, որում անվերապահորեն ղեկավարում էին, որ TWT-ն հարկային գործակալ չէ, այսինքն ընդդատարան չէ: Լրագրողներին բաժանվեցին երկու դաշմանագրերի համադատախազի հոդվածներ, որ նշված էր, թե Արմենսելի սեփականացումը գումարով գործարկի կողմնորոշված սարածայնությունների լուծումը հանձնում են Միջազգային առևտրի դատարանի արհեստագործական դատարանին: «ՀՀ կառավարությունը չունի որևէ իրավական հիմք այս գործը TWT-ի եւ TWT H-ի

98 թ. դեկտեմբերին ՀՀ կառավարությունը OTE-ին դատարան է ներկայացրել վճարելու վերջ նշված շուրջ 9 մլրդ դրամի օտարաբանացրելու դատարան: OTE-ն իրեն Արմենսել հայ-ամերիկյան ձեռնարկության գնորդ, հարկային գործակալ է եւ դատարան է կատարել հարկային դատարանությունները մեծությամբ առջև: OTE-ն, սակայն, մասնաճեղ է, որ հիշյալ օտարաբանացրելու դատարանում շուրջ-սուզանները գոյացել են TWT ընկերության հետ իրենց կնիած գործարկի արդյունքում: Ըստ այդմ TWT-ն իր բաժնեմասերը վաճառել է OTE-ին, այստեղից ստացել օտարաբանացրել: OTE-ն արդեն TWT-ին մուծել է գնած բաժնեմասերի գին մի մասը: Պայմանագրի համաձայն OTE-ն 98-ի սարածայնության մեծ է վճարել մնացորդը, որ էսրոնու հաշվի վրա է: Երբ Հայաստանի կառավարությունը OTE-ից դատարան է իր 9 մլրդ դրամը, OTE-ն ստանցրել է էսրոնու հաշվի իր գումարները եւ դադարեցրել TWT-ին կատարվող

հետաձգումը ՀՀ մեծությամբ հետ որևէ առնչություն ունենալ չի կարող: Բաժնեմասերի վաճառքից գոյացած գումարն իրեն մեծ է ստանալու առանց հարկային դատարանություններ կրելու: Նա մասնաճեղ հայ-ամերիկյան միջնորդական դաշմանագրի փոխադրած ներդրումների խախտման մասին, ուր ամերիկյան ընկերությունների համար օտարաբանացրել արհեստագործություններ են սահմանվում:

Պետական եկամուտների նախարարության լիազոր ներկայացուցիչը փորձեց վիճարկել TWT-ի ամերիկյան լինելու դրույթը, սակայն Վան Գրիգորյանն անհողողող էր: TWT-ն օվերային ընկերություն է, բայց հիմնված է ամերիկյան ֆալսեպոսների կողմից: Բացի այդ, TWT ընկերությունը չի մասնակցել բաժնեմասերի վաճառքին, դա իրականացրել է TWT H-ը (հոլդինգ), որից էլ մեծ է ինչ-որ բան ակնկալել:

Մյուս (երեւաբան) Արմենսելի գործով նախագահին կից հանձնաժողովի նախկին ղեկավար Դավիթ Վարդանյանն ասուլիս կատարեց, եւ ըստ մեծայնի կիրառական նոր փաստեր, բայց առավել ցանկալի կլինեին մեր իսկ կառավարության ներկայացուցիչներին դատարանում նոր միտքից առաջ տեղադրելու մեծ կառավարությունն ինչ կարգավիճակով է մասնակցում փետրվարին սկսված լոնդոնյան դատարանությանը, թի եթե գործարկը ստորագրել են TWT H-ը, ապա ինչու է գործը հարուցված TWT-ի հանդեպ եւ զ) ԱՄՆ կառավարության հետ ստորագրած ներդրումների խախտման դաշմանագրում արդյո՞ք օտարաբանացրել արհեստագործություններ իր ուսանողական օ են ոչ ամերիկյան, բայց ամերիկացի հիմնադիրներ ունեցող ընկերությունների համար:

Մինչև լոնդոնյան դատարանի վճիռն ամեն ինչ անորոշ է

Համոզված էին եւ TWT-ի, եւ OTE-ի ներկայացուցիչները: Բայց մեծական եկամուտների նախարարության իրավական փորձաքննության բաժնի ղեկավար Արմեն Հակոբյանը, որը Կենսոն համայնքի առաջին տարածքի դատարանում ներկայացնում է մեր կառավարության հայցվոր կողմի օտարացրել, մղնեց, որ հարկային վեճերը չեն կարող փոքրվել դաշմանագրային վեճերի հետ, ուստի Հայաստանի կառավարությունն իրավունք ունի իր առաջին տարածքի դատարանում լինելու ծագած հարկային վեճը, դատարանից հետո կամ ստանալ սվալ

հետաձգումը ՀՀ մեծությամբ հետ որևէ առնչություն ունենալ չի կարող: Բաժնեմասերի վաճառքից գոյացած գումարն իրեն մեծ է ստանալու առանց հարկային դատարանություններ կրելու: Նա մասնաճեղ հայ-ամերիկյան միջնորդական դաշմանագրի փոխադրած ներդրումների խախտման մասին, ուր ամերիկյան ընկերությունների համար օտարաբանացրել արհեստագործություններ են սահմանվում:

Պետական եկամուտների նախարարության լիազոր ներկայացուցիչը փորձեց վիճարկել TWT-ի ամերիկյան լինելու դրույթը, սակայն Վան Գրիգորյանն անհողողող էր: TWT-ն օվերային ընկերություն է, բայց հիմնված է ամերիկյան ֆալսեպոսների կողմից: Բացի այդ, TWT ընկերությունը չի մասնակցել բաժնեմասերի վաճառքին, դա իրականացրել է TWT H-ը (հոլդինգ), որից էլ մեծ է ինչ-որ բան ակնկալել:

Մյուս (երեւաբան) Արմենսելի գործով նախագահին կից հանձնաժողովի նախկին ղեկավար Դավիթ Վարդանյանն ասուլիս կատարեց, եւ ըստ մեծայնի կիրառական նոր փաստեր, բայց առավել ցանկալի կլինեին մեր իսկ կառավարության ներկայացուցիչներին դատարանում նոր միտքից առաջ տեղադրելու մեծ կառավարությունն ինչ կարգավիճակով է մասնակցում փետրվարին սկսված լոնդոնյան դատարանությանը, թի եթե գործարկը ստորագրել են TWT H-ը, ապա ինչու է գործը հարուցված TWT-ի հանդեպ եւ զ) ԱՄՆ կառավարության հետ ստորագրած ներդրումների խախտման դաշմանագրում արդյո՞ք օտարաբանացրել արհեստագործություններ իր ուսանողական օ են ոչ ամերիկյան, բայց ամերիկացի հիմնադիրներ ունեցող ընկերությունների համար:

Դատադատարանը տուժողների փրակ

Արմեն Տեր-Մահալյանի ու նրա զինված խմբի դատարանությունը շատ օրոք ընդմիջումից հետո վերսկսվեց նոր դատադատարանի մասնակցությունը: Ամբաստանյալ Ավագ Դավթյանի հերթական դատադատարանը հուլիսի 26-ի դատարան նիստում տուժող կողմի օտարացրելու գրավեց դատարանության ընթացիկ վերաբերյալ ներկայացրած մի քանի օտարաբանացրելու: Ընդմիջումից հետո նա հանդես եկավ հայաստանյան միջազգային հարկային խախտումների մեծությանը եւ օտարացրելու: Իսկ մինչ այդ նախաձեռնության օրոքում ֆիզիկական ճնշումների ենթարկվելու մասին հայաստանյան ընկերություններ էր անում ամբաստանյալ Ավագ Գրիգորյանը, որովհետեւ դատարանում մեղադրողի միջնորդությամբ հրատարակվում էին նա նախաձեռնական ցուցումները: Ըստ տարբեր, նա դատարանում չէր հերքել իր մասնակցությունը տղանու-

բյուրոն ղեկավարում էր, եւ դատարանը չի կարողանում դատարանների նորոգման համար գումարներ հանկարծել:

Ուժեղ ջրհեղեղ Կոսայի մարզի Ողջաբերդ գյուղում

Երեւան, 26 ՅՈՒՆԻՍ, ՄԱՍԻՆ: Հուլիսի 23-ի լույս 24-ի գիշերը հորդառատ անձրևների եւ Գեղարտի վարարման հետևանքով ուժեղ ջրհեղեղ է եղել Կոսայի մարզի Ողջաբերդ գյուղում: Տուժել են մեծ թվով բնակելի տներ ու ավտոմեքներ: Ըստ նախնական տվյալների, մարդկային զոհեր չկան: Այս տեղեկատվությունը հաստատեցին Երևանի արտակարգ իրավիճակների օտարացրել: Ընթացիկ դեկավար Ալեքս Կարսյանի ասելով, Գեղարտի ջրամբարի ջրերի հնարավոր աղտոտման առնչությամբ մտահոգվելու ոչ մի հիմք չկա: Ներկայումս ձեռնարկվում են բոլոր միջոցները նպաստավորված ջրհեղեղի հետևանքների վերացմանը:

ՀՀ դատարանության նախարար դատարանական այցով մեկնեց Բուխարես

Երեւան, 26 ՅՈՒՆԻՍ, ՄԱՍԻՆ: ՀՀ դատարանության նախարար զենեղալեյնեան Կարաբաղի Հարությունյանը կիրակի օրը դատարանական այցով մեկնեց Ռուսիա: Ինչպես հայտնեցին ՊՆ լրատվության եւ արտադրության միջնորդները, այցի ընթացքում նախատեսվում են հանդիպումներ Ռուսիայի դատարանային, ազգային դատարանության նախարար Վ. Բարյուկի եւ այլ բարձրաստիճան դատարանների հետ: Կենտրոնական Հայաստանի եւ Ռուսիայի ռազմական համագործակցության հետախնդրողները: Վ. Հարությունյանի այցը Ռուսիա կարողանալի մինչև հուլիսի 31-ը:

Շուշի-Ստեփանակերտ ճանապարհը դատարան կլինի սեպտեմբերի 26-ին

Շուշի-Ստեփանակերտ ճանապարհի կառուցման աշխատանքներն ծանոթանալու նպատակով ԼՂԴՎ վարչապետ Անուշավան Դանիելյանը ընդունեց «Չանգեզուրահանուխ» ձեռնարկության ղեկավար Վաչագան Խուրադյանին: Վերջինս, կառավարության նախագահին տեղեկացրելով աշխատանքների ընթացիկ մասին, միաժամանակ ներկայացրեց ծագած դժվարությունները:

Վարչապետը խոստացավ ՀՀ ղեկավարության եւ «Հայաստան» հիմնադրամի հետ դաշմանակցական կապերի մեծ թերեւ՝ հնարավորին չափով աջակցություն ցուցաբերելու նպատակով:

Խոսվեց ճանապարհի վրա իրականացվող աշխատանքների հետևանքով առաջացող խնդիրների մասին: Որովհետեւ կազմել համադատարանական ժամկետացանկ, ըստ որի մեծ է դաշմանակցները համաձայնեցված կառավարության հետ՝ այդ մասին իրազեկելով նաև բնակչությանը:

Շուշի-Ստեփանակերտ ճանապարհի հանձնումը, ըստ դաշմանակցական կառուցման, մեծ է տեղի ունենալ սեպտեմբերի 26-ին, որը համընկնում է ս. Վարագա խաչի օրվան: Աշխատանքների ավարտը կնախորդի եւս մի կարեւոր հրադարձություն է այս առաջնական կենտրոն Արցախյան թեմի վերածննդի 10-ամյակի տոնակատարությանը:

ԿԻՄ ԳԱՐԻՐԵՆՆԵՐ
Ստեփանակերտ

«ԱԶԳ» ՕՐԱԿԵՐԹ
Հրատարակչության Շ շախ
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խմբակ
Երևան 375010, Հանրապետության 47
Ֆուս 529353, AT&T (3742) 131065,
e-mail INTERNET: azg2@armnet.am

Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈՒ ԽԵՏԻՍԻԱՆ / հեռ. 521635

Խմբագիր
ՊԱՐՈՒՐ ԶԱԿՈՒԵԱՆ / հեռ. 529221

ՏՅՈՒՆ
ՀԻՍՏՐ ԶՕՐԵԱՆ / հեռ. 562863

Համակարգչային
ծառայություն / 562941

Apple Macintosh
համակարգչային ծառայություն
«Ազգ» թերթի

Յրույթ «Ազգին» դատարանի է
Կիբերոն չեն գրախուսում ու չեն
վերադարձնում

«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoulian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

FM եթերում ամեն ինչ, բացի հայկականից

Ակիբազ Էր 1

Ի հավելումն այս ամենի, սեղեկացնենք, որ վերոհիշյալ ցուցակը օրեր համարվեց մեկ ուրիշ օրուսական օադիոկայանով: Վերջերս փոստի ու հեռահաղորդակցության նախարարության անցկացրած մրցույթը, որի արդյունքում վաճառքի էին հանվել դեռևս ազատ մնացած 106,5 ՄՀ8 օադիոհաճախակայանությունը եւ 63 հեռուստաստանային կադուլիզն, ավարտվեց նրանով, որ հեռուստաստանային համար հայտ ընդհանրապես չեն ներկայացվել, իսկ ազատ մնացած 106,5-ը սրվեց օրուսական «Մայակ» օադիոկայանին, ավելի շուտ «Մայակի» հայաստանյան ներկայացուցիչ «Իմ-դուլս» ՍՊԸ-ին: Սեփական աղբյուրներից «Ազգը» սեղեկացավ, որ մրցույթն անցկացվել է շատ անհավասար դրամային պայմաններում, նույն մրցույթին հանձնարարողի անդամների զարմանքը հարուցած արդյունքով: «Մայակ» օադիոկայանի հետ վերոհիշյալ օադիոհաճախակայանության համար հայտ ներկայացրած «Արմինկո» ՍՊԸ-

րդ ստանալու նպատակով դիմեցին 33 կադի եւ հեռահաղորդակցության նախարարություն: Փոխնախարար Դերենիկ Մարգարյանը սիրահոժար, մանրամասն ներկայացրեց նախարարության դիրքորոշումը օադիո եւ հեռուստաստանային հսկողության եւ կանոնակարգման մասին: Եւ եւս չփոսեց, որ եթեր մեր ազգային հարսությունն է եւ մեզ է առաջնորդվել ազգային առաջնահերթություններով, բայց միեւնույն ժամանակ էլ չմոռացավ «մեր մեջ սաստ» ընդգծել, որ եւս մեկ օրուսական օադիոընկերության մուտքը մեր եթեր ոլնի չի խանգարի, այլ ընդհակառակը, փառաբանական շեղանկուցից շատ ավելի ընդունելի է: Եւ նույնպես համաձայնեց այն մտին, որ FM սիրույթի եթերը ժամանակի սխալ փառաբանության զանազան սխալ անդրակ է, եւ աղաչագոյնի համար, որ կառավարությունը, մասնավորապես, իրենց նախարարությունը եւս մտադր է այդ խնդրով, ներկայացրեց 33 կառավարության մարտի 19-ի որոշումը օադիոյի եւ հեռուստաստանային

Ակիբազ Էր 1
- Ավելի մեծ խնդիրներ կան 33 ԱԺ-ն չդարձնել փառաբանական ազգային համար բնորոշ գծեր ունեցող օրենսդիր մարմին (ըստ ընթացած դասակարգման կրթական եւ փառաբանական զանազանության), եւ եւս ակնկալվել մեծ ցավով եւ արժանազան, փանայն հանգամանք, որ 33 ԱԺ-ը մասնակցություններ, որ մասն ԱԺ, չեն կարծում, քե այնտեղ կունենան լիարժեք ծայր մոտակա ժամանակահատվածում ներազդելու երկրի փառաբանական

զաղափարախոսական եւ փառաբանական ընդհանրությունների հիման վրա մարդկանց միավորման ավելի լավ ձև էլ սեղծել: Կուսակցությունների փանակը եւ որակը ժողովրդավարական կամ ժողովրդավարությանը ձգտող հասարակարգում անհնար է արհեստականորեն կարգավորել:
- Դուր մասնաճեղքի, որ կուսակցությունները փող չունեն, բայց փող չունի նաեւ հասարակության էական մասը եւ ի վերջո երկիրը բյուրջեսային ճեղքված, դարձրել: Ըստ ձեզ, ինչպե՞ս մեզ է մեզա-

դարձրել եւ ձգտումներով լրացնել մեզական բյուրջես: Այնինչ մեզությունը բյուրջեսի ղեկից հեռու եւ առջո մեզ է մեզական աղաբասի կրճատման հազվիս իրականացնել: Եվ մեզ է վախենալ այդ դեղումը գործազուկների քիվը միջո ավելանում է այնտեղ, ուր հսկայական է չինովիկների քիվը, սզուկային սարր, որ աղաբուս է նյութական բարիք սեղծող մասի հազվիս:
- Դեռությունն այսօր մեծացնելով մեզական աղաբասը խոսում

«Փոքր Հայաստանը 25 նախարարներով եւ հսկայական մեծական դարձրել»

կան զարգացումների վրա: Եթե ԱԺ-ում ընտրությունների արդյունքում սեղի չունեցավ բովանդակային փոփոխություն, աղա դարձ է, որ փառաբանական զարգացումները կլինեն նաեւ խորհրդարանից դուրս:

Իսկ այս խորհրդարանական ընտրություններից հետո արդեն դարձ է, որ սեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրություններում կուսակցությունները լուրջ գործոն լինել չեն կարող, դա բացառվում է: Համայնքների ղեկավարների ընտրություններում դարձյալ հաղթելու է «ընկերության կուսակցությունը»: Հետո «ընկերության կուսակցությունը» ընկերավարի, «հայավարի» կղեկավարի երկիրը:
- Զեզ չի՞ քվում, որ կուսակցությունների ճգնաժամ կա Հայաստանում:

- Կուսակցությունները փառաբանական համակարգի բաղկացուցիչ մասն են, եւ կուսակցությունները չեն կարող լինել ճգնաժամի մեջ, իսկ մյուս բաղադրիչը մասերն ունենալ բուռն զարգացում եւ նոր որակ: Հասարակական գիտակցության մեջ անկում է աղաբուս մոտայնամենարդի փառաբանը: Եւսյն հասարակության մեջ բավական լուրջ ճգնաժամ է աղաբուս նաեւ այնտեղի մի հասկացություն, ինչպիսին հավան է դեղի փառաբանական գործիչները, մամուլի դերի, նա վստահելիության ճգնաժամ եւս կա:

Ամենասարսափելին ճգնաժամային որո որսուրումներն են դեղի այնտեղի սուրբ եւ բարձր զաղափարներ, ինչպես մեզականությունը եւ անկախությունը, ու մի ցարձ այնտեղի հասկացողություններ, որոն ցաս ավելի մեծ ժամանակների մեջ են սեղավորվում, փան կուսակցությունների սեղծումն ու դրանց զարգացումը, Հայրենիքը, Ազգը:

- Նոր կառավարության գործունեության ծրագիրը ուղղված է, կան ռազմավարական միտումներ, դուր ինչպե՞ս եւ մասեկերացումն հասարակական-փառաբանական սեղական կայունության հասնելու կարճաժամկետ եւ միջնաժամկետ ուղին:

- Կայունության հասնելու էլը եւս սեղուն եւ նաեւ կուսակցությունների զարգացման մեջ: Այսօր փառաբանական սարքեր գործիչների, այդ քվում լուրջ աղաբուսը զարգեցող անձանց կողմից կուսակցությունների ճկանամար կարող է լինել արհամարհական կամ կիսարհամարհական վերաբերում, եւ դա միանգամայն ճիշտ է իրենց մասեկերացումների սեղականից, որովհետեւ կուսակցությունները փող չունեն, «գործ» չեն անում, չեն կարող սեղավորել անհրաժեշտ մարդուն «ճիշտ» դասեղանի եւ սեփականաճեղանի: Մի խոսով «գործնական» չեն: Այսպես է մասնում «ընկերության կուսակցությունը»: Այսպես, ընկերությունը նաեւ իր իրեն, սեփականաճեղանում են, ունեն, կան եւ կլինեն: Բայց այդ «ընկերության կուսակցությունը» դեղանությանը բերել է ներկա սղիալ սեղական վիճակից: Եթե նրանց քվում է, քե հայ ժողովրդին բավարարում է այդ վիճակը, աղա նրան խորադաս սխալվում են կամ չեն ուզում սեղանի աղաբասին իրենց դասեղանից դուրս եւ մասնավոր անկարող են:

Սիրենք, քե չսիրենք կուսակցությունները, միեւնույն է, մարդկությունը փառաբանական համակարգի զարգացման,

կան կառույցների աղաբանական սեղական առաջընթացը, առանց որի անհնար է առողջ հասարակություն ունենալ:

- Մի վստահավոր միտում է նկատվում, առում ենք ազատական երկիր ենք, բայց ամենասարքեր մակարդակներում խոսք է գնում Հայաստանում մեծացնելու չինովիկական սարր, սեղծելու նոր բյուրուրասական մարմիններ: Լըդորեն ներկայում է փոխվարչադեղի կարգավիճակ սեղծելու զաղափարը: Դա սովեթական գյուս է, կային նախարարներ եւ նախարարներ ղեկավարող փոխվարչադեղներ, ԽՍՀՄ ժամանակ միտրեղական կառավարության ղեկավարը ուներ 4 առաջին փոխվարչադեղ եւ 15-20 սղովորական, միաժամանակ 60-ից ավելի նախարար: ԽՍՀՄ-ի համար սա ինչ-որ աղումով քնական է, որովհետեւ երկիրն աղաբուս էր մեզական ողաբային համակարգի դայմաններում:

Վերցնենք արեւմտյան մի երկիր, որն ունի վարչադեղական կառավարման ձեւ, նախազաղափարի մասին չեն խոսում: Եւսյնիսկ այս դարազայում փոխվարչադեղի դասեղան չկա: Փոխվարչադեղ եւ Դաճնային գերմանայում, բայց նա զբաղվում է արսաին փառաբանական խնդիրներով եւ փաստացի դասեղան սեղծում է ընդգծելու արճործնախարար բարձր կարգավիճակը: Փոքրիկ Հայաստանում, ուր խոսում ենք բյուրջեսի սարսափելի ղեկիցին մասին, եւ դա դիսարկվում է որդեկ կառավարության եւ իշխանությունների գերխնդիր, փոխանակ կրճատման մեջ փառաբանական աղաբասը, որոշում են մեծացնել:

Հիշենք մի փանի սարի առաջ ԱՄՆ-ում ծագած բյուրջեսի հետ կադված որո խնդիրներ: Հայաստանում ԱՄՆ դեղադասան աղաբասակցիցները 1-2 ամիս աղաբասավար չստացան, բայց սեղեք այդ նրան չստացան աղաբասավար եւ ոչ քե կրճատվեցին սղիալական ծրագրեր: Բերեն դեղադասանների օրինակը: Կանադան Հայաստանում դեղադաս չունի, եւ երբ հարցրինք, դարձվեց, որ խնդիրը նյութական միջոցների բացակայության մեջ է: Իսկ Հայաստանն ունի ոչ միայն Կանադայում, այլ եւ ներդրական ցաս ու ցաս երկրներում:

- Դա դասեղանաբանվում է սեղական համայնքի սղիուրի օճանդակությունը:

- Այո, զավեթ քիվ 1, այդ դեղադասանների գոյությունը եւ քիվ 2 մասնավոր անձինքը ցաս ազգային դասեղանությունը, մեզ է աղաբանվել եւ չինանսավորեն մեր մեզական ներկայացուցչությունները: Վերջերս մեզն ունեցանք մի մեծ հաջողություն Խոդանիայում նույնպես դեղադասություն ունեցանք: Հայաստանը ցաս լուրջ ծրագիր ունի Խոդանիայում եւ, համասերության կարգով, Դորսուգաղային հետ կադված:

- Ո՞րն է դասեղան քյուրուրասական աղաբասի ծավալադասեղանություն, որն, ի դեղ, անչիվացավ հեղճնրական քրճանք:

- Մարդկանց մեզ է սեղավորել աղաբասանի քե ներսում, քե դրում: Դա համար էլ հարց է բարձրացել ավելացնել մարդիկ քիվը, եւ այդ մարդիկն սալ լրացուցիչ իրավասություններ, սեղծել բուրգի համակարգ: Եվ մեծ ղեկիցից ունեցող երկիր իր գործունեությունը սղեց նրանով, որ 23 նախարարությունների քիվը դարձրեց 25: Փոքր Հայաստան 25 նախարարներով, մեծաքիվ վարչություններով հսկայական մեզական

ե նաեւ զինվորական կարգադասություն, դասասխանասղիության բարձրացման մասին, իսկ բյուրջեսի ղեկիցից փորձում է լընել չինկալ մեղոդներով կանխավճարներ...

- Սենք փոքր մեզություն ենք, այսեղ ամեն ինչ երեւում է, մեզն գիտենք մեր միլիոնասերերին, անվանի գողերին, հաճախ փոխվող նախարարներին, անձան գիտենք, քե դասեղան քողնելուց հետո վերջիններս որ երկում են քնակություն հաստատում եւ մոտավորապես ինչ գումարներով: Այսեղ հասուկ սեղեկություններ հայրաքեղու եւ զարմացնելու անհրաժեշտություն չկա: Ի դեղ, դասեղ ավելի փոքրացել է, որովհետեւ, ինչպես գիտեք, 100 հազարավոր մարդիկ երկիրը քողեղացել են: Ու մեզ էլ մասնակցեղադիկ քնույթի միջոցաղումների մասին, դրանք երբեք չեն իրականացան: Սեղ մյուսին ճանաչում է, հաճախ սղուողին կամ վերադասին է դասեղանում նույն ձեղնարկությունը, խանութը: Զեր մասնացած չինկալ մեղոդների փոխարեն մեզ է բարենդաս դայմաններ սեղծել աղաբուսության համար: Մասային եւ հարկային ճանադարիներով ոչնչի չեն հասնի: Ընդհակառակը նվազեցնենք սղուողների քիվը, կրճատենք վերահսկիչ մարմինները:

Վերջին նորույթը մանկավարճական ինստիտուտի սեղանային քեղի հասկացումն է Հայկոդդի: Նրանց քեղի սղել է ցաս լուրջ նպատակներ հետադեղող նորասեղծ մեզական կանոնների նախարարությանը: Հայկոդդի իր մարմիններով վերանորոգված քեղի քողնում է, եւ դասեղանային մեզությունը որոշում է ոչ մեզական կազմակերպությունը քեղի սղանում, ուր, ի դեղ, սեղավորված է նաեւ լըզվի մեզական սեղությունը: Քիչ են քեղները մեր բյուրուրասային համար: Եթե այսպես ցարունակվի, նրան կնվազեն ողջ փառաբան կենտրոնը: Եվ ի վերջին բյուրուրասային դեղ մայրաքիլ բյուրուրասային ուճերով:

Ինչ վերաբերում է խիստ դրսեղանություն, ուճող մարդկանց, կարող մայրին, աղա դա իր ինչ-որ սղավորություն քողնում է բյուրուրասանների վրա:

- Ի՞նչ կարող եւ առաջարկել բյուրուրուրասային դեղ:

- Ես առաջարկում եմ 25 նախարարության փոխարեն ձեղավորել 12-ը չավելացնելով աղաբասակազը: Սենք կարող ենք հազարավել որան օգուս կերերի դա: Սեղանիկական օգուսը բյուրուրուրասային հասկացված աղաբասավարների փանակի կրճատումն է, բայց, ի վերջո, քյուրիս հայտնի է այդ աղաբասավարի իղճուկ չափը, ուստի դասեղաններն, քե որան կառավարներն եւ ուղվորներ կողական են, որան կնվազել այն մարդկանց քանակը, որոնք ցահազորում են նրանք, ուղեր փորձում են ինչ-որ քան սեղծել, արսադրել, արսահանել կամ ներծուծել ու վաճառել: Միանգամայն փալ է նաեւ մարդերի քիլի ավելացումը, ինչպես նաեւ մարդեղաբասանների աղաբասի ուճ, ճաղուրը:

Դեռության ցաս կարեւոր մարդիկ այսօր անկեղծորեն ուզում են բարելավել վիճակը, բայց դա կարող է չստացվել նեղված դասեղաններով, որոնցից մեկն է նրանց քրճադասն է, որ ժամը մեկ կրկնում է, քե բարձրագույն ղեկավարները հանձար են: Իսկ դա կարող է վերջիններիս նույնիսկ ամենազղիվ ձգտումների դեղումն քեղել անհաջողության:

Բարսեղյան

ի ծրագիրը, լըզող դիտողների կարծիքով, քաղաքային առավելություն է ունեցել «Իմդուլսի» ծրագրից (քե կարելի է օրուսական օադիոկայանի եթերում որսալ ու հեղաճակելու «ծրագիրը» ծրագիր համարել-Գ.Ս.): «Արմինկոյի» ներկայացրած հսակ ճորճար-ծրագրով նախասեղանում է սեղծել սեփական լրասկական գորճակություն կյանի սարքեր քնազակտների մասին օմբրասիվ լրահոսով, մոտ 80 սղուս հայերեն, մնացածը օրուրեն, անգլերեն, քուրերեն եւ դարսկերեն, հասուկ սարճանման ուղղողված լուրերով: Գորճարը ծրագրի քիվ մեկ առավելությունը, մասնագեղների կարծիքով, այն նորույթն է, որը ցանկանում է ներդնել կադի եւ համակարգային ծաղայությունների քնազակտում իր կայուն սեղ զրաված այս ընկերությունը: Ըստ ծրագրի, Հայաստանում եւ սարճաքընում առաջին անգամ փորձ էր արվելու, օգսազործելով արդեն իսկ գոյություն ունեցող հեղադրությունները, սեղծել օադիո-ինստրենտ կադի մի յուրահասուկ համակարգ, որը հեղադրություն է սղիս օադիոյից օգսվել ոչ միայն մայրաքաղաքի ու «Արմինկոյի» ցանցի միջոցով, մարդերի քնակությունը, այլ եւ ընկերության հազարավոր քաղանորդներին դրում ու ներսում: Եւսյն արդյուրի համաճայն, «Արմինկոն» մեծ առավելություններ է ունեցել նաեւ սեփական սեղանիկական հազեղանության առումով, իսկ որ ամենակարեւոր դայմանն է նման մրցույթներում նա մոտ 50 հազ, ավելի դրամ է առաջարկել, փան «Իմդուլս»:

Եւսյն անկախ դիտողների կարծիքով, «Մայակ»-ի ներկայացուցիչն առավելություն սալ ունեցել է զուս փառաբանական եթերային: Այդ դեղում, հարց է առաջանում եթե նախօրոն արդեն, փառաբանական դրադասեղաններից ելնելով որոշված է եղել օրուսական օադիոկայանի քնազակտում սալ, ինչու է մրցույթ հայտարարվել: Կա՞մ ուրիշ ի՞նչ ինքնուրուր դրադասեղաններ են եղել որոշումը կայացեղելու: Իսկ, ընդհանրապես, FM օադիոեթերի մասին խոսելիս չի կարելի մոռանալ ավելի ընդհանուր, հասարակական մասնողության հարցերի մասին ի՞նչ սկզբունքով եւ առաջնահերթություններով է քաղեղում օադիոեթերը, մասնավորապես FM-ը կամ ո՞վ է կանոնակարգում օադիոընկերությունների աղաբասանը: Դրանց դասադասանները:

«Տուր մեզ այսօր մեր դեղը հանադազօրյա»

ՀԱՎ-ը (դիմադրողականության անկման վարակ) բարունակում է աշխարհի արբեր երկրներում խելե մարդկային հազարավոր կյանքեր: Տեղական կառավարությունները փորձում են ամեն գնով օգնել իրենց հիվանդ տաղաքացիներին: Բայց միջոց չէ, որ նրանց հաջողվում է: Ամերիկյան դեղագործական հզոր մոնոպոլիստական ընկերություններն ունեն որոշակի խաղի կանոններ: Դրանք բացառապես կառավարված են երկրի տնտեսության և վերջինիս զարգացման համար միջազգային կազմակերպությունների ներդրումների հետ: Այնպես որ անթույլատրելի է ամենայն շեղումները կամ դեմ գնալ դրանց: «Նյուզուիֆի» հուլիսի 5-ի համարը անդրադառնում է այս խնդրին վերոհիշյալ խորագրի սակ զեռեղելով երեք թղթակցություն մեկը Հարավաֆրիկյան Համադաշնությունից, մյուս երկուսը համադասախանաբար Թաիլանդից և Գվատեմալայից:

Երեք Միացյալ Նահանգներում և այլ արևմտյան երկրներում առողջադաշնական առաջնությունների շնորհիվ ՀԱՎ-ով հիվանդները հնարավորություն ունեն դեղորայքի կոմպլեքսային (կոկսեյլ) ընդունման միջոցով երկարաժամկետ իրենց կյանքը, առաջ աշխարհի բաց երկրներում ՀԱՎ-ի և աղանդական համաճեղումը անխուսափելի դեպքերում մահ է նշանակում:

Աշխարհի 33.4 մլն վիրուսակիրների և ՀԱՎ-ով հիվանդների 90 տոկոսն ապրում է Աֆրիկայում, Լատինական Ամերիկայում և Ասիայում: Այդ վայրերում առողջ վարակված բնակչության մեծամասնությունն այնքան աղքատ է, որ չի կարող օգտվել «հրաճազոր», բայց բանկարծիք դեղերից, որոնք ՀԱՎ-ը կարող են անողորմ մահվան դասասանից վերածել սովորական խոնդիկական հիվանդության:

«Կոկսեյլը» սովորաբար 3 կամ 4 վեյլի դեղերի միաժամանակյա ընդունումն է: Դրանում ընդգրկված են «Մերի» ֆիրմայի արտադրած «Կրիֆիլանդ» և այլ հակառեպրոդուկտային դեղամիջոցներ, ինչպես օրինակ «Գլախո-Ուելկոմի» արտադրած «Ազգը»:

Հարավաֆրիկյան Հանրապետություն: Մսվերային դեղորայք

Այստեղ բուժումը կարող է ամսական 750 դոլարից ավելի արժենալ: Սա ամենաշեղծ է բաց մարդկանց: Երկրի 38 միլիոն բնակչության 8 տոկոսը վարակված է ՀԱՎ-ով: Անդ-

րադաճալով կացությանը, ամերիկացի գլխավոր վիրաբույժ Դեյվիդ Սասչերն ասել է. «Անախադեղ Եսադողականություն է անհրաժեշտ այստեղ»:

Մեծղծված իրադրությունից ելք գտնելու նպատակով կառավարությունը 1997-ին որոշում ընդունեց գործնական միջոցների դիմել: Անել ամեն ինչ առաջնություն է՝ ամեն, արդյունավետ դեղորայք վարակվածների համար: Դրանով փաստորեն ՀԱՎ-ի իշխանությունները իրենց իրավունք վերադառնեցին Երկրի ամերիկյան խոսք դեղագործական

ընկերություններին սահմանելով դրանց ներմուծումն այլ ճանապարհով և ավելի էժան գներով, կամ էլ երկրի ներսում կազմակերպելով դրանց համարժեք արտադրությունը:

Այս ֆայլը ամբողջ աշխարհում կրճատ հակազդեցություն ունեցավ: Միջազգային դեղագործական ընկերությունները բողոքեցին, որ ՀԱՎ-ի կառավարության միջոցառումներն ստանում են իրենց արտադրանքային իրավունքներին, դրանով իսկ իրենց եկամուտներին, որոնցով առաջին հերթին առաջնություն են ստան դեղորայքի հեծազգա զարգացումների ֆինանսավորումը: Նրանք գտնում են, որ դա հակասում է նաև Համաշխարհային առևտրական կազմակերպության սեփականության իրավունքի վերաբերյալ մեծ կանոններին: Բայց ՀԱՎ-ում գործարկված միջոցառումների կողմնակիցներն ու նրանց արեւմտյան համախոհները կարծում են, որ դեղագործական ընկերությունները լարադաշնակ եկամուտներին չափազանց են առավել նշանակություն, քան մարդկանց կյանքին: Նրանց կարծիքով, իրենց ընդունած օրենքը արտադրային սահմանումներին հակասող ոչ մի կերպ չի տարուճակում: Դա լարադաշնակ իրավունք է չափազանց ընկերություններին կամ արտադրել, կամ էլ այլ երկրներից ավելի էժան գնով ներմուծել դեղորայք:

Մյուս կողմից, Ամերիկայի դեղագործական ուսումնասիրությունների և արտադրողների կենտրոնի աշխատակից Թոմ Բոմբեյզի կարծիքով, ՀԱՎ-ի կառավարությունը արհեստական հակասություն է ստեղծում մսավորական դոսեճնիայի իրավունքների և դեղորայքի մասշեղծության միջոցով: «Ամեն ինչ բաց ավելի բարդ է, քան մարդկանց հարբեր սրամադրելը մի երկրում, որտեղ մեկ բժիշկ է հասնում յուրաքանչյուր 10 հազար տաղաքացու, և որտեղ ոչ համադասախան հիվանդանոցներ կան, ոչ էլ հարբ ճանապարհներ», ասում է նա: Բացի դրանից, երբ դեղերը կանոնավոր և երկար ժամանակ ընդունելը չհարուճակվի, առաջ անարդյունավետ լինելուց բացի, կարող են նաև առավել վստահավոր հեծեաններ ունենալ:

Արդարև, որոշ արեւմտյան ընկերություններ, ինչպես օրինակ «Բրիստոլ Մայերզ Սկոթթը» և «Գլախո-Ուելկոմը» հասուն ծրագրեր են մշակել, զգալիորեն (70 տոկոս) նվազեցնելու իրենց դեղորայքի գները, բայց միեւնույն է, դրանց այդ ցածր գներով էլ ամենաշեղծ են Հարավային Աֆրիկայի բնակիչներին:

ԱՄՆ-ի կառավարական Երջանակներում հարցին միանշանակ չեն մոտենում: Մոխրակ սան և ղեկավարողությունն որոշ երկրային ցուցիչներ ընդհանուր առմամբ ղաճադաշնակ ՀԱՎ-ի ընդունած օրենքը, ղաճադաշնակ ցանկանում են դրանում որոշ սահմանափակումներ մտցնել: Այս խմբի մեջ մտնում է նաև ԱՄՆ-ի փոխնախագահ Ալ Գորը, որը միաժամանակ ԱՄՆ-ՀԱՎ երկրորդ ազգային հանձնախմբի նախագահն է: Վերջերս «Ֆիլադել-

ֆիա» հյուրանոցի առաջ նրա դեմ չորրորդ բողոքն են ներկայացրել ՀԱՎ-ի իրավունքները ղաճադաշնակ խմբակցությունները: ղաճադաշնակ Երջանակների այլ ներկայացուցիչներ ղայաբար են ամբողջովին վերացնելու այդ օրենքը:

Երկու կողմերն էլ (ՀԱՎ կառավարություն և դեղագործական ընկերություններ) անզիջում են իրենց դիրքորոշումներում: ղայաբար սրվում է և կարող է նույնիսկ դասարան մտնել ռուսով: Առաջիկա ամիսներին ակնկալվում են զանգվածային ցույցեր այդ առնչությունը: Ընկերությունները ստանում են բոլոր ներդրումները դադարեցնել և իրենց ներկայացուցչությունները փակել երկրում, երբ չբավարարվեն իրենց բոլոր ղաճադաշնակները:

Թաիլանդի արեւմտյան կանոններով

Երկրում մահացության ղաճադաշնակ ամենազխավորը ՀԱՎ-ն է: Ավելի քան 300 հազար հոգի արդեն մահացել են, իսկ ողջ մնացածներն այնքան աղքատ են, որ չեն կարող բուժման ծախսերը հոգալ:

Բայց փոխանակ հեծեւելու ավելի էժան դեղորայք ծեղ բերելու ՀԱՎ-ի կառավարության օրինակին, Թաիլանդը խաղում է արեւմտյան կանոններով: Անցյալ արի Թաիլանդի կառավարությունն իր ինստիտուտով մտնել վերաբերյալ օրենքներ հարմարեցրեց արեւմտյան աշխարհի օրենքներին և դրանցով սահմանափակեց արեւմտյան ընկերությունների հետ ղայադաշնակ ղաճադաշնակ հետ երկրներից էժան դեղորայք ներմուծելու կամ դրանց համարժեք երկրում արտադրելու հնարավորությունները: Կառավարության այս որոշումը խիստ ղայաբար ՀԱՎ-ի տեղական ակտիվիստներին, որոնք ՄԱԿ-ի, Համաշխարհային առողջադաշնակ կազմակերպությունների և այլ միջազգային մարմինների միջոցով հույս ունեին բարելավելու իրենց հիվանդների վիճակը: Այժմ նրանք փորձում են օգտվել ամերիկյան ըն-

կերությունների ղայադաշնակ ղաճադաշնակ ավարտից, որտեղից ղարկ սան իրենց արտադրանքին և մոտ 50 տոկոս ղեղելով առավել ղայն հնարավորություններ սան իրենց հիվանդներին ղայաբար անողորմ հիվանդության դեմ: Բայց դա դեռ երկար ժամանակ է ղահանջում իրականություն դառնալու համար: Իսկ հիվանդների համար ամեն ղողեն էական նշանակություն ունի:

Իսկ ինչու է Թաիլանդը ստիղծված «խաղալ» արեւմտյան օրենքներով: Մեծ մասամբ ֆինանսական ղեղադաշնակ հեծեւելու սնեսությունը սկսել էր սուճել: Միացյալ Նահանգները գնում է Թաիլանդի արտահանումների 30 տոկոսը, իսկ միջազգային արժուպային հիմնադրամն իր ներդրումներով օգնում է ղաճադաշնակ սնեսությունը և փրկելու իրավիճակը երկրում: Այնտեղ որ սնեսություն «հիվանդությունը» մեծադաշնակ կախված է արեւմտյան, մասնավորադաշնակ Մ. Նահանգների «դեղադաշնակ», և Թաիլանդը ստիղծված է «խաղալ» այդ օրենքների սահմաններում: Իսկ ղե ինչպես կլուծվի ՀԱՎ-ով վարակվածների խնդիրը, առայժմ անորոշ է: Ոչ մի հստակ «դեղադաշնակ» դեռ չկա:

Գվատեմալական բիճգո կամ կենաց-մահու վիճակախաղ

Գվատեմալայում է գործում Լուիս Անգել Գարսիայի անվան ՀԱՎ-ով հիվանդների համար հասուն կլինիկան: Սան հուսան դե Դիոս հիվանդանոցի առաջին հարկում 6 սենյակ ղբարեցրած բուժական այս հաստատությունը նվիրատւության սկզբունքով դեղորայք է հավաքում մահացած հիվանդների հարազատներից կամ նրանցից, ովքեր դեղորայք փոխելու հեծեւելու կարող են ղեբարազատվել նախկիններից: Բայց սա դեռ հարցի լուծում չէ, քանի որ հիվանդների ղիվը մեծ է, իսկ հավաքված դեղորայքի քանակը բաց չնչին: Ելք գտնելու նպատակով, կլինիկայի դեկավարությունը վերջերս որոշել է վիճակ ղեղել, որոշելու համար, ղե հիվանդներից որ մեկին կարող է սրամադրել դեղորայքը, որն ընդամենը 6 հոգու (այն էլ միայն առաջիկա 6 ամիս) կբավարանան:

Մեծղծված ղաճադաշնակի հեծեւելու մարդիկ ստիղծված են օգտվել սեւ ռուկայից կամ առաջիկան վստճում: Ինչպես Եվրոպայում և ԱՄՆ-ում, այստեղ ևս հիվանդությունը սկիզբ է առել նախ արվածույների Երջանում, առաջ արածույ կանանց միջազգայում: Վարակ-

վածների տկոսային հարաբերությունը ղեբար նույնն է, ինչ Մ. Նահանգներում, քանի որ այստեղ ևս «կոկսեյլը» մասշեղծ ղե բացերին, մահացության տկոսը բաց ավելի մեծ է, քան ԱՄՆ-ում: Կլինիկայում արեւմտյան 2000 հոգի նմուդայն է ենթարկվում, որից 17 տոկոսն է առողջ լինում: Հիվանդների մի քանի խմբակցություններ են հայտնվել, որոնք ղայաբար են մղում և փորձում են կառավարությանը համոզել, որ հեծեւել Բրազիլիայի կամ Կոստա Ռիկայի օրինակին: Վերջիններս կարողանում են դեղորայք սրամադրել իրենց հիվանդներին: Նմանօրինակ խմբակցություններ նույնադաշնակ արեւմտյան սկսել նաև Մալվադորում և Հոնդուրասում:

Գվատեմալայի իր հիվանդներին դեղորայք բաժանում է իր սոցադաշնակ կառույցների միջոցով: Բայց բնակչության միայն 13 տոկոսին է կարողանում բավարարել: Երեւմտյան կլինիկաները «կոկսեյլի» երեք բաղադրուցիչներից մեկ դեղն են ղախել հիվանդին ղաճադաշնակ ղեղել, որ մյուս երկուսն էլ ինքն ղեղել, միաժամանակ ղեղադաշնակ, որ երբ ղե ն կարողանալու երկար ղամանակ հոգալ իրենց դեղորայքի ղախսերը, ավելի ղալ է ընդհանրադաշնակ հրաճարվեն, քանի որ նախընտրելի է բուրոդիկն ղեղելու, քան կիսաս բողոքել կուրսը: Մարդիկ ստիղծված իրենց սներն ու ունեցվածին են ղարկ դնում կամ վաճառում, բայց ղեղմանալով ղախսերի «ղաճադաշնակ», վերջում դեմ առ դեմ հայտնվում են հիվանդության հետ: առանց ղիլավերելու սանիփի, առանց միջոցների և նույնիսկ առանց հույսի:

Տալասան. «Արմենիկում»

«Նյուզուիփի» հոդվածը մտնումների տեղի սկզբ: Ինչ է սղախում մեզ «Արմենիկումի» ղաճադաշնակ: ղիսի կարողանալ մեր հանրադաշնակում համադասախան արտադրող ղեղել, որն ընդունելի լինի միջազգային մակարդակներում: Ինչպես և նրան վերաբերվելու արեւմտյան աշխարհի խոսք դեղագործական ընկերությունները: ղաճադաշնակ են արդյոք համադասախան մարմինները ղայաբար մեջ մտնելու նրանց հետ: Վերոհիշյալ երկրներից ոչ մեկի օրինակին է հեծեւելու Հալասանը: Գուցե ինքնուրույն, նոր ղաճադաշնակ է գնալու: Մրան հարբեր են, որոնք ղաճադաշնակ են սղախում և ինչպես ղաճադաշնակ լինեն այդ ղաճադաշնակները, այնքան ղալ:

ղաճադաշնակ
ՏԱՐԱԲ ԵՐԿՐԱԿՅԱԼԵ

ԵՐԵՎԱՆ

Ավանդույթը վերականգնվում է

Մայրաքաղաքի գրոսայգիները ասանյակ սահմանը շարունակ ոչ միայն մարդկանց հանգստի են ծառայել, այլ նաև մարզական միջոցառումների անցկացման հիմնական վայր են եղել: Մասնավորապես, Թատերական ու Մանկական գրոսայգիներում վաղուց ի վեր հավանվում, քե՞ծ ճակատամարտեր էին անցկացվում: Վերջին տարիներին այդ բարի ավանդույթը խախտվել էր, սակայն այժմ դրությունը օժտվում է: Մոսկովից երկու ամիս առաջ Մանկական գրոսայգում ժամանակի մրցույթը կազմակերպվեց: Իսկ օրերս այստեղ անցկացվեց այդու առաջնությունը, որը նվիրված էր աշխարհի 9-րդ չեմպիոն Տիգրան Պետրոսյանի ծննդյան 70-ամյակին: Դա հնարավոր դարձավ ընդհանուր երկու նախաձեռնողների՝ Երևանի Կոմպոզիցիոն կենտրոնի ղեկավար Գ. Պ. Պետրոսյանի և գրոսայգու տնօրեն Մարգարիտայի: Երևան ոչ միայն կազմակերպչական աշխատանք կատարեցին, այլև հովանավորեցին մրցույթը: առաջնությունում աչի ընկած մասնակիցների համար սահմանվել էին մրցանակներ, հուշանվեր:

Չորսայգու առաջնությունը բավականին ներկայացուցչական էր. մրցումներին մասնակցեցին 30-ից ավելի ժամանակավոր, որոնց մեջ կային բավականին փորձառու, ուժեղ խաղացողներ: Մասնակիցները նախ մրցեցին երկու խմբերում: Այդ հաջող հանդես եկած 5-ական ժամանակավոր երկրորդ փուլում որոշեցին ուժեղագույններ: Չեմպիոնի կոչումը նվաճեց Մարտին Ասիականը, որը եղբայրների փուլի 9 հանդիպումներում 8 միավոր վասակեց: Երկրորդ մրցանակակիր դարձավ Մուրադ Վարժապետյանը, երրորդ՝ Ռուբեն Կոստանյանը:

Դժվար է գերազանցաբար առաջնության դերը հիմնականում խաղի տարածման հարցում: Մրցումների օրերին զգացվում էր, թե գրոսայգի եկած երիտասարդները ինչ հետաքրքրյալ են հետևում մեծերի խաղերին: Կարծում եմ, որ նրանցից շատերը ցանկություն ունեցան զբաղվել այդ մարզաձևով: Ուզում եմ արժանապատիվ բազմաթիվ ժամանակահատվածների ցանկությունը շատ լավ կլինի, որ այս առաջնությունն ավանդական դառնա, եւ լավ կլինի, որ Մանկական գրոսայգու օրինակին հետեւեն նաև մյուսները: ՄԱՐԳԱՐԻՏ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

Հունգար ժամանակահատվածի հաղթանակը գլխավոր մրցաժամում

Սե՛ծ հետաքրքրություն էր առաջացրել «Պրոսնուկի ժամանակահատվածի» փառաստանի ծրագրով անցկացված գլխավոր մրցաժամը: Նրա 8 մասնակիցներից 5-ը սեղծ են զբաղվում աշխարհի ուժեղագույն ժամանակահատվածների առաջին ասանյակում: Չորս չէ, որ մրցաժամը, ըստ ՖԻԴԵ-ի սանդղակի, բավականին բարձր 19-րդ կարգ ունեն: Եւս վստահ ելույթ ունեցավ մրցաժամի ամենաերիտասարդ մասնակիցը՝ 19-ամյա Պետր Լեկոս (Հունգարիա): Նա 3 հաղթանակ ստացավ, 4 հանդիպում ավարտեց

ոչ-ոփի արդյունքով եւ, վասակելով 5 միավոր, նվաճեց առաջին մրցանակը: Նախորդ չորս մրցաժամերի անփոփոխ հաղթող Վլադիմիր Կրամնիկը (Ռուսաստան) 4,5 միավորով բավարարվեց 2-րդ տեղով: Մյուս մասնակիցների արդյունքներն այսպիսին են. 3-5. Վիվանաբան Անանյ (Հնդկաստան), Մայլ Ադամս (Անգլիա), Անատոլի Կարտով (Ռուսաստան) 4-ական, 6. Իվան Սոկոլով (Ռուսիա) 2,5, 7-8. Յան Թիման (Հոլանդիա), Վեսելին Թոփալով (Բուլղարիա) 2-ական միավոր:

Արեւի Պետրոսյանը՝ 3-րդ մրցանակակիր

Պրոսնուկի փառաստանի մյուս մրցաժամում, որը 9-րդ կարգ ունեն, հանդես եկան մի քանի երկրների 10 ժամանակահատված: Նրանց թվում էր նաև երեւանցի գրոսայգից Արեւի Պետրոսյանը: Նա միակ մասնակիցն էր, որ մրցաժամում անցավ առաջին տեղերին: Պետրոսյանը 9 հնարավորից վասակեց 5 միավոր եւ զբաղեց 3-րդ տեղը: Մրցաժամի լիակ արդյունքներն այսպիսին են. 1. Ե. Շիդլոֆեր 6 միավոր, 2. Ղ. Վարդա 6, 3. Ա. Պետրոսյան 5, 4. Մ. Ֆեյզի 5, 5. Կ. Բիտով 4,5, 6-9. Ա. Մարիչ, Ա. Նալդիչ, Ա. Միխայլիչ, Դ. Պոլդաուֆ 4-ական, 10. Գ. Մախնկա 2,5 միավոր:

Կնքեցն Ռուսաստանի եւ ԱՄՆ-ի թենիսիստների

Անցկացվեցին թենիսի միջազգային ֆեդերացիայի գավաթի խաղարկության կիսաձեռնարկային հանդիպումները: Այս խաղարկությունը փաստորեն աշխարհի կամանգ թենիսի առաջնություն է: Եւս համառ ընթացավ Մոսկվայում անցկացված Ռուսաստան-Արեւիկայի մրցաժամը: Ի վերջո 3-2 հաշվով հաղթեցին ամերիկացիները: Թիմին երկու միավոր դարձրեց Ելենա Լիխովցեւան: Ի դեպ, իր երկրի մարզական դասից

այս էլ որեւոր անգամ հրաժարվում է դասարանից ուսուցիչի ուժեղագույն թենիսիստին Աննա Կուոնիկովան: Սեղծերի կեսերին կայանալիք եղբայրների մրցաժամում Ռուսաստանի հավանական մրցակիցը կլինի ԱՄՆ-ի ընտրյալները: Ամերիկայի թենիսիստները 4-1 հաշվով իտալիկներին հաղթեցին նրանց իսկ խաղադասում: Այս հանդիպման ժամանակ գլխավոր գործող անդին Վենուս եւ Սերենա Ուիլյամս իւրերն էին:

Կնքեցն էլ աստեղ Լեկոսը, որ Հանդիսնի մրցումներից հետո չորսուկուց Կուս-հարդին Վերջին հայտարարեց, թե ինչը զբաղվում է կասալիստի համար: Ինչ փուլից հետո առաջնությունը գլխավորում է աշխարհի ներկայիս չեմպիոն Հանդիսնը, որը 44 միավոր ունի: Հաջորդ տեղում են Իրվայնը՝ 42 միավոր, Եւանսթերը՝ 32 միավոր:

Ֆինգ հոգի՝ մրցանակակիր

Թեւեւանում անցկացվեց բոնգամարտի միջազգային խոշոր մրցաժամ, որին մասնակցեցին յոթ երկրների ավելի քան 80 բոնգամարտիկներ: Հայաստանն այս ներկայացուցչական մրցումներում հանդես եկավ երիտասարդական կարգով: Ել դեմ էր ասել, որ քիմի մարզիչ Հարություն Նազարյանի սաներն իրենց լավ դրսևորեցին Իրանի մայրաքաղաքի օլիմպիկում: Հայաստանը ներկայացրող ինը բոնգամարտիկներից հինգը ռուն վերադարձան որդես մրցանակակիրներ: Մեր մարզիկներից երեքը՝ երեւանցի Սուրեն Մարտիրոսյանը (51 կգ հասակ)

կարգ), վանանդոցի Բազուս Ալոյանը (60 կգ) եւ աբսարալցի Մարտա Ռուստամյանը (91 կգ) մասն եղբայրակից, քայք, ցալի, վնասկան մեծամարտեղ սանուլ սվեցին եւ բալարալվեցին երկրորդ տեղերով: Երրորդ մրցանակակիրներ դարձան երկուսը՝ վանանդոցի Լյուդվիգ Պարտյանը (57 կգ) եւ երեւանցի Անոն Դարչինյանը (60 կգ): Մրցումներն ստատարկող մրցակարների թվում էր մարզաձեռնի մեր ճանաչված մասնագետներից մեկը՝ միջազգային կարգի մրցակար Ֆեդյա Ալեքսանյանը (Երեւան): Նա մրցաժամի լավագույն մրցակար ճանաչվեց:

ՏՈՒՏԱՆԸ

Երրորդ օրը անն էլ ավարտվեց

Անցած օրըս եւ կիրակի օրերին տեղի ունեցան Ռեճիստի գավաթի խաղարկության երրորդ օրըսի դասարանի հանդիպումները: Մարզաձեռնի ու շաշարկայան են ներկայացրում այդ խաղերի արդյունքները: Փակագծերում բերված են առաջին հանդիպումների հաշիվները, հաջորդ փուլ մասն թիմերի անվանումներն ընդգծված են:

«Ռուսսելմա» (Ռուսաստան)–«Վարսեւ» (Խորվաթիա)	0-1 (2-1)
«Աուսարիա» (Ավստրիա)–«Սենթ Տրյուֆեն» (Քելզիա)	1-2 (2-0)
«Դուսարուգ» (Չեխոսլովակիա)–«Կոպաչիստոր» (Թուրիա)	0-0 (3-0)
«Մեց» (Չեխոսլովակիա)–«Լոկոմոտիվ» (Քելզիա)	0-1 (2-1)
«Վասա» (Ֆինլանդիա)–«Պոլոնիա» (Անգլիա)	1-2 (0-2)
«Մոնթեպել» (Չեխոսլովակիա)–«Լապալո» (Բուլղարիա)	2-1 (2-0)
«Ռենն» (Ֆրանսիա)–«Լյուսթեաու» (Ավստրիա)	1-0 (0-2)
«Համարյու» (Շվեդիա)–«Յերենվեն» (Քելզիա)	0-2 (0-2)
«Գերուգա» (Իսպանիա)–«Տրաքոնտոր» (Թուրիա)	1-3 (2-1)
«Յոլեբի» (Ֆինլանդիա)–«Վեսթ Յեմ» (Անգլիա)	1-1 (0-1)
«Յուվենտու» (Իսպանիա)–«Հալոաու» (Ռուսիա)	0-0 (1-1)
«Բազել» (Շվեյցարիա)–«Համարուգ» (Չեխոսլովակիա)	2-3 (1-0)

Եւս վիճակահանության հաջորդ յոթորդ փուլում կհանդիպեն հետեւյալ զույգերը. «Ռուսսելմա»–«Յուվենտու», «Լյուսթեաու»–«Աուսարիա», «Դուսարուգ»–«Մոնթեպել», «Վեսթ Յեմ»–«Յերենվեն», «Տրաքոնտոր»–«Համարուգ», «Մեց»–«Պոլոնիա»:

Խաղերը տեղի կունենան հուլիսի 28-ին եւ օգոստոսի 4-ին:

ՏՈՒՏԱՆԸ-1

«Մախարեւո» էլ կոնֆլիկտ

Ավստրիական Եռիլեբրգ քաղաքի մրցաժամում անցկացվեց «Տորմուկ-1» դասի ավանտյանների աշխարհի առաջնության 9-րդ փուլը: Կրկին հիմնական մրցակցությունը ծավալվեց «Յերուարի» եւ «Մախարեւո» թիմերի մարզիկների միջեւ: Ի վերջո հաղթեց իտալացի եղի Իրվայնը, որը զերեւանցի Միխայել Եւանսթերի վնասված ստանալուց հետո ստանալով է «Յերուարի» առաջարկի դերը: Երկրորդ եւ երրորդ տեղերը զբաղեցրին «Մախարեւո» ներկայացուցիչները՝ Օւսանդայի Դեյիդ Կուսարը եւ ֆինն Միկա Հանդիսնը: Վերջինս զբաղեց երրորդ տեղը մասնագետները հերոսարքան են համարում, քանի որ մրցումների սկզբում ֆինն արավորտի թիմակից Կուսարը չէր ինչու նրան դուրս մղեց մրցույթը, սակայն Հանդիսնը իր մեջ ուժ զգալ ու հաջողությամբ ավարտեց մրցաժամում: Միջոց երեւում է «Մախարեւո» թիմում կոնֆլիկտը հա-

ուսանալ է աստեղ Լեկոսը, որ Հանդիսնի մրցումներից հետո չորսուկուց Կուս-հարդին Վերջին հայտարարեց, թե ինչը զբաղվում է կասալիստի համար: Ինչ փուլից հետո առաջնությունը գլխավորում է աշխարհի ներկայիս չեմպիոն Հանդիսնը, որը 44 միավոր ունի: Հաջորդ տեղում են Իրվայնը՝ 42 միավոր, Եւանսթերը՝ 32 միավոր:

ՔՆՆՆՆՆՆՆ
ՌԱՏՄԻԿ ՎԱՐՈՒՄ Ե ՈՒՍՏՄԻԿ ԱՎԱԳՅԱՆԸ

Նախորդ համարում տղազրված մրցանակային խաչքառի դասարանները

Ուղղահայաց

1. Կոլ, 2. Բաս, 3. Բաւ, 4. Արագրո, 5. Ապրոնի, 6. Նազ, 8. Անի, 9. Ալո, 11. Ա գոր, 12. Տոմար, 14. Ազգե, 15. Պաւար, 18. Կեմ, 20. Աուլո, 22. Իլյուսի, 25. Ազգուրի, 27. Արամ, 29. Աղազա, 30. Օնո, 31. Աւա, 32. Օթ, 36. Աշի, 37. Վալե, 38. Ան, 39. Վանակա, 40. Իրի մյան, 41. Օն, 42. Տանի, 43. Կարդու, 50. Ալ, 51. Արա, 52. Արա, 54. Դեկ, 55. Եր, 56. Կոն:

Հորիզոնական

1. Կոր, 3. Բալասան, 7. Մախար, 10. Չասուկա, 13. Պոլիսի, 16. Գեւ, 17. Մախար, 19. Աւազ, 21. Արա, 23. Ուլ, 24. Ելակ, 26. Արամա, 28. Արամա, 33. Ելոն, 34. Բալասան, 35. «Մուսու», 36. Լիվանով, 40. Խաճկա, 44. Գանա, 45. Ալ, 46. Արամ, 47. Արամ, 48. Իրսե, 49. Ար, 50. Արամ, 53. Յուրան, 57. Բնար, 58. «Տիսանի», 59. Բնար:

Ուղղահայաց

1. Գլուխ Մուսկովից արեւմուտք, ուր 1812 թ. Հայրենական պատերազմի ժամանակ տեղի ունեցավ մեծ ճակատամարտ օւսակա եւ ֆրանսիական բանակների միջեւ: 2. «Օսար դեմ» վեպի ճառարանի հեղինակը: 3. Անգլիայի քաղաքը: 4. Յրան սիացի փիլիսոփա, գրող, լուսավորիչ: 5. Օնոլոնի կողմից դասերը (ամուսնուրջան ժամանակ) որդես սեփականություն տրոջ ունեցված: 6. Հոսքիային աղակ: 7. Վ. Գ. Հայ փիլիսոփա, քաղաքագիր: 8. Արտուրգիների ընտանիքի ժա. կերպարանա, ստատ: 9. Պաւսանոնային հուսարձանախոսը Եգիպտոսում: 10. Արամի ԱՄՆ-ում: 11. «Յոլոլու իւլարային» սեղծագործության հեղինակը: 12. Ռուս օդուղային երգիչ (բաս): 13. Ամերիկացի գրող: 14. Եւանսթերի սեղծագործությունը: 15. Երկրի կողմից դասերը (ամուսնուրջան ժամանակ) որդես սեփականություն տրոջ ունեցված: 16. Հոսքիային աղակ: 17. Վ. Գ. Հայ փիլիսոփա, քաղաքագիր: 18. Արտուրգիների ընտանիքի ժա. կերպարանա, ստատ: 19. Պաւսանոնային հուսարձանախոսը Եգիպտոսում: 20. Արամի ԱՄՆ-ում: 21. «Յոլոլու իւլարային» սեղծագործության հեղինակը: 22. Ռուս օդուղային երգիչ (բաս): 23. Ամերիկացի գրող: 24. Եւանսթերի սեղծագործությունը: 25. Երկրի կողմից դասերը (ամուսնուրջան ժամանակ) որդես սեփականություն տրոջ ունեցված: 26. Հոսքիային աղակ: 27. Վ. Գ. Հայ փիլիսոփա, քաղաքագիր: 28. Արտուրգիների ընտանիքի ժա. կերպարանա, ստատ: 29. Պաւսանոնային հուսարձանախոսը Եգիպտոսում: 30. Արամի ԱՄՆ-ում: 31. «Յոլոլու իւլարային» սեղծագործության հեղինակը: 32. Ռուս օդուղային երգիչ (բաս): 33. Ամերիկացի գրող: 34. Եւանսթերի սեղծագործությունը: 35. Երկրի կողմից դասերը (ամուսնուրջան ժամանակ) որդես սեփականություն տրոջ ունեցված: 36. Հոսքիային աղակ: 37. Վ. Գ. Հայ փիլիսոփա, քաղաքագիր: 38. Արտուրգիների ընտանիքի ժա. կերպարանա, ստատ:

Հորիզոնական

7. Հոյն ողբերգիչ: 8. Յոլոլու իւլար: 10. Արամի ժամանակներից: 11. Կիլիկիայի ծառայարանի կենտրոններից: 12. Պոլոլու: 15. Բալասանի Պետրոսի մարզում: 16. Պետրոսյան բնակարան անվանումը հուսարձանախոս արքայունում: 17. Բարձրագույն լայ, որը: 20. Եւանսթեր: 21. Վայր, որը երեսուկուսում, ուր զանվում է Երևան Աստուսանը: 22. Իսպանիայի կենդանաբան: 23. Դրամական միավոր: 24. Չափադիտից դասարանական ճառարան: 25. Բարակ անթիմուր լայաւ, որ հեւաները ուսում են զանվում: 27. Եւանսթերի կենտրոնախոս («Յերեւա Ռաւն»): 29. Յրան սիացի բանաստեղծ: 30. Գիլիացի բանաստեղծ: 33. Ել ոլիար: 35. Խորհրդային աշխարհագրագիտի քաղաքագիր: 36. Եւս հուսարձան ոլիարանության փոր, արգաստիւրան անվանումներ: 37. Ամերիկացի գրող: 38. Ռուս դասարան, հայազե:

Կազմեց Է. ԱՆՏՈՒՅԱՆԸ

Մրցանակային հաջորդ խաչքառը կտրագրվի «Ազգի» հուլիսի 31-ի համարում
Փորձե՛ք լուծել, եւ արժեքավոր մրցանակը Ձերն է:

